

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/284/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8314211423
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8314211423.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky O. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXXX/X, XXX XX U., proti odporcom 1) Východoslovenská distribučná, a.s., Mlynská 31, Košice, IČO: 36 599 361 2) Bytové družstvo Snina, Budovateľská 2204, 069 01 Snina, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Humenné z 13.10.2014, č. k. 11C 158/2014-13 jednohlasne takto

rozhodol:

I. M e n í uznesenie tak, že nariaďuje predbežné opatrenie:

Odporcovi v 1. rade sa ukladá osadiť elektromer v byte navrhovateľky na ul. W. XXXX/X v U. č. bytu XX a napojiť ho na verejnú elektrickú sieť.

II. U k l a d á sa odporcovi v 2. rade strpieť všetky úkony v súvislosti s uložením povinnosti podľa bodu I.

III. U k l a d á sa navrhovateľke, aby do 90 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala návrh vo veci samej o uloženie povinnosti osadiť elektromer v rámci verejnej elektrickej siete a povinnosti odporcovi v 2. rade strpieť úkony s tým spojené.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a odporcom náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil cit.: „Podmienky súvisiace s distribúciou elektriny upravuje Prevádzkový poriadok príslušného prevádzkovateľa distribučnej sústavy.

Vzájomné vzťahy medzi dodávateľom elektriny pre domácnosti, ktorým je Východoslovenská energetika, a. s. (dodávateľ) a odberateľom elektriny v domácnosti (odberateľ) upravujú Obchodné podmienky na dodávku elektriny pre domácnosť platné a účinné od 16. 5. 2012. Ukončenie distribúcie elektriny je ukončenie zmluvného vzťahu spravidla odpojením odberného elektrického zariadenia odberateľa od distribučnej sústavy.

Prevádzkový poriadok PDS je dokument schválený Úradom pre reguláciu sieťových odvetví, ktorý je záväzný pre všetkých účastníkov trhu s elektrinou a podľa ktorého sa riadi zabezpečenie distribúcie elektriny a súvisiacich sieťových služieb do odberného miesta odberateľa. Podľa bodu V. ods. 8 obchodných podmienok na dodávku elektriny pre domácnosť je povinnosťou odberateľa platiť dodávateľovi odplatu a preddavkové platby za dodávku a distribúciu elektriny. Podľa bodu XI. ods. 9 dodávateľ môže odstúpiť od zmluvy v prípade podstatného porušenia Zmluvy zo strany odberateľa, ktorým je najmä: a/ omeškanie odberateľa s úhradou preddavkovej platby alebo faktúry za dodávku a distribúciu elektriny a neuhradenie dlžnej sumy ani v lehote, ktorú mu dodávateľ určil v upomienke.

Podľa prevádzkového poriadku prevádzkovateľa distribučnej sústavy, spoločnosti Východoslovenská distribučná, a. s., v prípade, ak od ukončenia odberu s odpojením na odbernom mieste uplynula lehota dlhšia ako 6 mesiacov, je opätovné pripojenie takéhoto odberného miesta považované za nové pripojenie odberného miesta. Za takýto prípad pripojenia nového odberného miesta je považovaná aj žalobkyňa.

V súlade s prílohou č. 2 k Prevádzkovému poriadku spoločnosti Východoslovenská distribučná, a. s. žiadateľ je povinný uhradiť cenu za pripojenie odberného miesta (uvedenú v § 2 Prevádzkového poriadku). Po predložení všetkých žiadaných podkladov dodávateľ elektrickej energie je povinný v súlade s Prevádzkovým poriadkom uzatvoriť zmluvu o opätovnom pripojení do distribučnej siete. Pre pripojenie odberného miesta je potrebné predložiť všetky listinné podklady uvádzané v Prevádzkovom poriadku.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli počas konania alebo v začatom konaní o veci samej nastať. Ide o inštitút, ktorý má zabrániť hroziacej reálnej ujme, alebo má zabrániť zväčšovaniu reálnej ujmy. Dôkazné bremeno zaťažuje navrhovateľa. Nariadenie predbežného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva bez pochybení o potrebe predbežnej úpravy, pričom neprejudikuje práva a záujmy účastníkov riešené v konaní vo veci samej. Nariadenie predbežného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ktoré vyžadujú dočasnú úpravu, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná a ak sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania. Dočasný charakter umožňuje, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Pri predbežnom opatrení, na rozdiel od konania vo veci samej, je odlišná miera zisťovania skutkového stavu. Pri dokazovaní vo veci samej sa zisťuje náležite skutkový stav a v prípade predbežného opatrenia postačuje osvedčiť, to znamená, že sa zisťujú najvýznamnejšie skutočnosti, ktoré pre rozhodnutie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia sú dôležité. Výsledkom takéhoto neformálneho postupu je, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia ako nanajvýš vysoko pravdepodobné. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ aspoň osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, čo však navrhovateľ nijakým spôsobom neosvedčil.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. e) O.s.p.; musí súd prihliadať na to, aby zásah do práv a oprávnených záujmov subjektov, ktorému sa ukladá povinnosť, nebol zrejme neprimeraný, aj s ohľadom na možný vznik ujmy (R 17/1996). Ujma odporcu nesmie byť zrejme neprimeraná výhode, ktorá sa poskytuje nariadením predbežného opatrenia navrhovateľom.

Osvedčiť potrebu vydania predbežného opatrenia má navrhovateľka. Navrhovateľka musí na to, aby bol úspešným účastníkom konania aspoň osvedčiť, že konaním odporcu, dochádza k nebezpečenstvu ujmy, resp. táto ujma, ktorá už nastala, sa zväčšuje.

Zo spisu tunajšieho súdu vedeného pod sp. zn. 17C/287/2013 súd zistil, že navrhovateľka sa v predmetnom konaní rovnako domáhala vydania predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd uložil povinnosť bytovému družstvu Snina okamžite pripojiť byt č. XX k distribučnej sieti elektrickej energie. Súd návrh na vydanie predbežného opatrenia zamietol a to uznesením zo dňa 24.07.2013, č.k. 17C/287/2013-13, pričom navrhovateľka voči uzneseniu nepodala opravný prostriedok. Následne súd rozhodol už aj vo veci samej, a to rozsudkom zo dňa 23.04.2014, č.k. 17C/287/2013-82, ktorým žalobu zamietol. Proti predmetnému rozsudku bolo podané odvolanie.

Z predložených listinných dôkazov mal súd za preukázané, že navrhovateľka nezaplatila poplatok spojený s úhradou nákladov spojených so zabezpečením podkladov podľa požiadaviek VSD, a. s. na pripojenie bytu na základe žiadosti o pripojenie bytu do distribučnej siete elektrickej energie a úhrade poplatku VSD, a. s. vo výške 61 eur. Sama navrhovateľka vo svojom návrhu uviedla, že nesúhlasí s úhradou čiastky 61 eur za znovupripojenie odberného miesta a teda nemieni splniť všetky požiadavky, ktoré sú spojené s postupom na znovupripojenie odberného miesta, tak ako to vyplýva z prevádzkového poriadku prevádzkovateľa distribučnej sústavy spoločnosti Východoslovenská

distribučná, a. s.. Navrhovateľka má dlh voči odporcovi v 2. rade, ktorý doposiaľ neuhradila, nepreukázala súdu ani splátkový kalendár na úhradu dlhu voči odporcovi v 2. rade a ako sama vyhlásila, nemieni ani uhradiť poplatok za znovupripojenie odberného miesta do distribučnej sústavy.

Vzhľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že nie je splnený predpoklad pre nariadenie predbežného opatrenia. Súd vedený vyššie uvedenými úvahami dospel k záveru, že navrhovateľka neosvedčila potrebu nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu neosvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, a preto návrh na nariadenie predbežného opatrenia považujúc ho za nedôvodný zamietol.“

Navrhovateľka vo včas podanom odvolaní navrhla uznesenie zmeniť a návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovieť. Dodávateľa odbernej energie si môžu nájomcovia vybrať, avšak odberné miesto musí byť pripojené. Predbežným opatrením žiada pripojiť byt - uviesť ho do pôvodného stavu. Dlž vyrovnať v lehote 6 mesiacov. Po zaplatení poplatku 45 Eur mala byť znova pripojená, čo sa však neudialo. Všetko, čo sa na ich úkor deje považuje za teroristický čin, za psychické a fyzické týranie, porušovanie ich práv, nečinnosť rôznych inštitúcií, ale v prvom rade sú za to zodpovední odporca v 2. rade a jej bývalý manžel. Dva roky sú s deťmi bez elektriny. Ujma im vznikla a neustále narastá (učenie po tme, zamedzený prístup k informáciám, nemožnosť prania, žehlenia, vysávania, výdavky na cestovné k babke za účelom prania, žehlenia, písania referátov na počítačoch, nabíjanie mobilov, kazenie sa potravín, zdravotné problémy, ohrozenie sviečkami).

Odvolací súd preskúmal uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad upravených v § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Nemali by byť žiadne pochybnosti, že byt č. XX v X vchode na X. poschodí bytového domu K-X na ulici W. č. XXXX/X (ďalej len „predmetný byt“) tvorí pre navrhovateľku a jej maloleté deti obydlie, ktoré vyše dvoch rokov obýva bez elektrickej energie. Navrhovateľka podaným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia chráni svoje právo na obydlie argumentujúc tým, že predmetný byt užíva a po tom, čo odporca v 2. rade iniciatívne oznámil, že nemá platný nájomný pomer, že ide o neoprávnený odber, čo považovala za hlboké nedorozumenie, došlo k odpojeniu predmetného bytu k odbernému miestu. Poukázala na to, že dlh na nájomnom nesúvisí s dodávkami elektrickej energie. Navrhovateľka je občanom v hmotnej núdzi.

Pri nariadovaní samotného predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný charakter). Z toho dôvodu nie je síce potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), ale musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

Pri nariadovaní predbežného opatrenia sa berie zreteľ na fakticitu javu, proporcionalitu následku a príčiny jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv účastníkov konania (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 18.6.2002 sp. zn. IV. ÚS 89/02, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 27, nález č. 97).

Nariadenie predbežného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Občianskom súdnom poriadku prípustné a opodstatnené vtedy, ak

a) sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi,

- b) tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu,
- c) sa v právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvorí nenávratný stav,
- d) sa neprimeraným spôsobom nezasahuje do právnych vzťahov medzi účastníkmi (účastník nie je obmedzený spôsobom neprimeraným povahe veci).

Aj keď spravidla platí zásada, že predbežné opatrenie nemá ukladať obsahovo rovnaké povinnosti, aké by boli uložené aj v rozhodnutí o veci samej, nemožno vylúčiť nariadenie predbežného opatrenia, zakazujúce určité konanie rovnako. Nejde o prejednanie rozhodnutia vo veci samej, pretože predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a súd pred jeho nariadením ani nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pri rozhodnutí o veci. Predbežné opatrenie zaniká zo zákona za podmienok ustanovených v ust. § 77 O. s. p. (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. mája 1997, sp. zn. 1Obo 57/97).

Je dôležité, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov a tak sa zabránilo vzniku alebo zväčšeniu ujmy na právach a právom chránených záujmoch osôb.

Ubytovanie bez elektrickej energie podľa názoru odvolacieho súdu nepredstavuje priestor pre ľudskú dôstojnú existenciu človeka a je čas pripomenúť, že predmetná vec sa týka človeka a obydla, ktoré je mimoriadne dôležité pre súkromie človeka a načerpanie nových síl. Obydlie je zároveň domovom človeka. V predmetnom byte navyše býva navrhovateľka s maloletými (školo povinnými) deťmi. Ujma pri dvojročnom obývaní predmetného bytu bez elektrickej energie je významnou ujmovou na základných právach navrhovateľky a jej rodiny a nariadenie predbežného opatrenia zabráni zväčšovaniu neustále vznikajúcej ujmy. Je až neuveriteľné, že takýto stav pretrváva viac ako dva roky. Za stavu, že navrhovateľka dokáže platiť za dodávku elektrickej energie, nebolo nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, aby bola ona a jej deti odpojené od energie, a to aj za stavu, žeby nemala k bytu vzťah založený na zmluvnom základe (porov. Stanková v. Slovenská republika, Pavlič v. Chorvátsko).

Je bez akýchkoľvek pochybností, že odpojenie predmetného bytu od odberného miesta elektrickej energie znížilo kvalitu bývania navrhovateľky a jej maloletých detí, preto boli splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia. Proporcionalita zásahu medzi základnými právami účastníkov konania pri jeho nariadení je dodržaná. Účelom predbežného opatrenia je dosiahnutie predbežných účinkov v prípade, ak nie je zrejmé, kedy bude sporný vzťah účastníkov vyriešený konečným rozhodnutím súdu a vyvstáva potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Ochrane obydlia sa vo svojej judikatúre venuje aj Európsky súd pre ľudské práva a hierarchia hodnôt v zmysle život, zdravie, obydlie a tak majetok je zrejmá.

Keďže odvolací súd založil svoje rozhodnutie aj na význame obydlia, dáva pre porovnanie do pozornosti vybranú judikatúru, ktorá bola zo strany prvostupňového súdu evidentne prehliadnutá.

Obydlie možno definovať ako miesto, kde osoba býva alebo vykonáva svoju obvyklú profesiu (porov. Rozsudok Gillow v. Spojená kráľovstvo z 24.11.1986 (Sťažnosť 9063/80), rozsudok Niemietz v. Nemecko z 16.12.1992 (Sťažnosť 13710/88).

„Každopádne, garancie, ktoré poskytuje Dohovor požadujú, aby zásah do sťažovateľovho práva na rešpektovanie jeho obydlia nebol iba legálny, ale taktiež primeraný podľa odseku 2 článku 8 k cieľu sledovanému, a to s ohľadom na okolnosti prípadu. Následne, žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva by nemalo byť vkladané a aplikované spôsobom nezlučiteľným so záväzkami Chorvátska vyplývajúcimi z Dohovoru (pozri Stanková v. Slovensko, citovaný vyššie, § 24, 9. október 2007).“ (Rozsudok Paulić v. Chorvátsko z 1. marca 2010 (Sťažnosť 3572/06).

„V tejto súvislosti Súd opakuje, že strata obydlia je najextrémnejšou formou zásahu do práva na rešpektovanie obydlia.“ (Rozsudok Čosić v. Chorvátsko z 5. júna 2009 (Sťažnosť č. 28261/06).

„V tejto súvislosti Súd znovu opakuje, že „akákoľvek osoba, ktorej hrozí zásah do práva na obydlie, by mala v princípe mať možnosť dať si preskúmať proporcionality a odôvodnenosť zásahu nezávislým súdom vo svetle relevantných princíпов podľa článku 8 Dohovoru a to napriek tomu, že podľa vnútroštátneho práva nemá právo bývať v byte (pozri McCann v. Spojené kráľovstvo, č. 19009/04, para. 50, 13. mája 2008)...Ako už bolo predtým povedané, Súd neakceptuje tvrdenie, že udelenie práva

nájomníkovi odvolávať sa na článok 8 by malo vážne dôsledky pre fungovanie vnútroštátneho systému alebo práva upravujúceho vzťahy medzi nájomcom a prenajímateľom (pozri, McCann v. Spojené kráľovstvo, citovaný vyššie, ods. 28 a 54).“ (Rozsudok Paulić v. Chorvátsko z 1. marca 2010 (Sťažnosť 3572/06).

„Je pravdou, že čiastočne vďaka úradu prokurátora, súdy obnovili sťažovateľovo právo na užívanie sporného bytu, hoci po neprimeranom oneskorení. Akokoľvek, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, toto nepostačuje na nápravu porušenia (obnovenie) sťažovateľovho práva na rešpektovanie jeho obydli a jeho súkromného a rodinného života.“ (Rozsudok Novoseletskiy v. Ukrajina (Sťažnosť 47148/99).

„Predpokladom vzniku pozitívnej povinnosti je zistenie, že štátne orgány v danom čase vedeli alebo mali vedieť o existencii skutočného a bezprostredného rizika hroziaceho životu konkrétnej fyzickej osoby z dôvodu trestnej činnosti tretej osoby a neprijali v rámci svojich právomocí opatrenia, ktoré by sa odôvodnene zdali byť primeranými na odvrátenie tohto nebezpečenstva...“ (argumentácia súdu per analogiam aj pri konštatovaní porušenia čl. 8 Dohovoru).

„Pri posudzovaní rozsahu takéhoto pozitívneho záväzku podľa článku 2 Dohovoru je potrebné brať do úvahy povinnosť zmluvných štátov podľa čl. 1 Dohovoru zabezpečiť skutočnú a účinnú ochranu práv a slobôd, ktoré sú v ňom stanovené...“ (argumentácia súdu per analogiam aj pri konštatovaní porušenia čl. 8 Dohovoru). (Rozsudok Kontrová v. Slovenská republika z 31. mája 2007 (Sťažnosť 7510/04).

„Vypratanie bytu nebolo v demokratickej spoločnosti nevyhnutné“ (Rozsudok Stanková proti Slovenskej republike).

So zreteľom na uvedené odvolací súd zmenil postupom podľa § 220 O.s.p. napadnuté uznesenie tak, že odporcovi v 1. rade sa ukladá osadiť elektromer v byte navrhovateľky na ul. W. XXXX/X v U. č. bytu XX a napojiť ho na verejnú elektrickú sieť a odporcovi v 2. rade sa ukladá strieť všetky úkony v súvislosti s uložením povinnosti podľa bodu I.

Zároveň odvolací súd ukladá navrhovateľke, aby do 90 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala návrh vo veci samej o uloženie povinnosti osadiť elektromer v rámci verejnej elektrickej siete a povinnosti odporcovi v 2. rade uvedené osadenie elektromeru, inak predbežné opatrenie stratí účinnosť.

Vo veci samej sa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.